

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Az ántánt csapatai kivonultak a Rajnavidékéről és ezzel az évek óta megszállott német területek ismét az anyaország zavartalan fenhatósága alá kerültek. Ez első látható eredménye a locarnói egyezménynek. Hogy miért kellett ezeket a területeket megszállni és miért kellett a kiűréssel annyi ideig várni, a sokmilliónyi lakosság elkeseredését növelni, ennek a megállapítása a magasabb politika utvesztőiben járatos államférfiak hatáskörébe tartozik. Ezt a közönséges halandó nehezen érti meg. Valamint nehezen érti meg azt is, hogy miért kellett ezt hónapokig tartó ígéretseknek megelőzni. Csak nem a világbéke fentartása érdekében? Véges ember eszünkkel megint csak a tényeket látjuk. A tények és a tapasztalatok pedig azt bizonyítják, hogy a karácsonyra várt ajándéknak már nem igen tudunk örülni — husvétkor.

Nemcsak nálunk van elkeseredés a nyugdíjasok között, hanem másutt is. Szomorú tünét ez mindazon országokban, ahol a háború utáni gazdasági viszonyok következtében a pénz elértéktelenedett és elértéktelenedéssel kapcsolatos drágaság emelkedésével nem tudott lépést tartani a fizetések és nyugdíjak rendezése. A nyugdíjasok ezekben az országokban mindenütt sajnálatraméltó páriái lettek a társadalomnak, akik évek óta türelemmel várják sorsuk jobbrafordulását. Miután azonban a jobb jövőben vetett reményüket elvesztették, kezd elfogygni türelmük is. Sőt már el is fogyott. Ezt bizonyítja a magyarországi eset, ahol a nyugdíjasok gyűlésén egy generális azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a nyugdíjasok csatlakozzanak a szocialista párthoz. Kell még ehhez kommentár? Egy tábornok a szocialista pártbal Olyan ez, mintha a katoná esernyővel vonulna ki a gyakorlatra. Furcsa, de ugylátszik, nem lehetetlen.

A parlamentáris hangú tárgyalás valamikor azt jelentette, hogy a megbeszélés finom uri tonusban folyik, nem hallani erősebb kifejezést, szordinót tesz mindenki a hangjára. Ez volt régebben. Ma? Az egyik miniszter a parlamentben egyik legnagyobb román lapról úgy nyilatkozott, hogy az olyan tonusban ír, mint egy revolverező szennylap, ugyanazt a minisztert egyik képviselő azzal vádolja, hogy vagyonát nem tisztességes uton szerzte, mire a meggyanusított azzal replikázik, hogy nem áll szóba olyan emberrel, akinek nincsen meg az ép esze. Meg kell jegyeznünk, hogy az így aposztrofált képviselő egyike Románia külföldön is ismert és becsült legnagyobb tudósainak. És ez csak egy egészen kicsi csokor egyetlen parlamenti ülésről. Ha ez lett a parlamenti tárgyalások rendes hangja, akkor úgy hisszük, más kifejezést kellene találni a bevett uri hangon folytatott diskussziók jelzésére. Mert ma-holnap sértésszámba fog menni, ha valakiről azt állítják, hogy parlamentáris hangon beszélt.

A szocialisták és a nemzeti párt között országos megegyezés létesült

Kolozsvár, december 4.

Fluerás János, az országos szak-szervezeti tanács elnöke, tudósítónak a következő figyelemreméltó nyilatkozatot tette:

— Valótlán az a hír, hogy a Magyar Párt és a szociáldemokrata párt között megszakadtak a tárgyalások. Az igazság az, hogy a Magyar Párttal néhány hét előtt szóbeli megegyezésre jutottunk, amelynek legfőbb pontja a következő volt: A szociáldemokrata párt sem a Magyar Párttal, sem más párttal elvi megegyezést nem köt, ellenben a választások tartamára taktikai paktum alapján a két párt támogatja egymást. A tanácskozások során a szociáldemokrata párt azt a kívánságát fejezte ki, hogy ebbe a taktikai paktumba vonja-

nak bele egy román pártot is.

A Magyar Pártnak ez ellen nem volt kifogása. Mi erre a nemzeti pártot jelöltük meg és anélkül, hogy vállalkoztunk volna kimondottan a közvetítő szerepére, igyekeztünk kapcsolatot teremteni a Magyar Párt és a nemzeti párt között. Miután azonban a községi választásokat elhalasztották, időszerütlének lettek a további megbeszélések. Tehát a tárgyalások megszakításáról nem lehet beszélni. A szociáldemokrata párt ezután felvette az érintkezést a nemzeti párttal, ahol rendkívül szívélyes fogadtatásra talált. Valószínűnek tartom, hogy a két párt között a napokban országos megegyezés jön létre.

A liberális kormány rendezi a községi választásokat

— Állami és városi rendőrsége lesz Temesvárnak —

Temesvár, december 4.

Oprea János prefektus és Geordevici Lucian dr. főpolgármester négy napig Bukarestben tartózkodtak, ahol az illetékes miniszteriumban tanácskozások voltak az új közigazgatási törvény alkalmazásával és az egyes szolgálati ágak új beosztásával kapcsolatban. Alkalmunk volt a fővárosból hazatérő Oprea prefektussal beszélgetni, aki a következő felvilágosítást adta a bukaresti tárgyalások eredményéről:

— Jövő év január elsejétől kezdve teljes egészében életbelép az új közigazgatási törvény, amely ugy a községi, mint a megyei életben sok fontos újítást tartalmaz. Így elsősorban az egyes közigazgatási szervek szolgálati beosztásában és azok elnevezésében történnek

jelentékeny változások.

Az eddigi szerviciu, szolgálat elnevezés helyett a sectie, osztály, lép életbe és különösen a törvényhatósági joggal felruházott városok egyes ügyosztályai nagyobb működési teret és szabadságot kaptak. Fontos utasításokat kaptunk a mindenkori költségvetések összeállítására vonatkozólag. A legfontosabb újítás, amelyet Bukarestből magunkal hoztunk,

a városi rendőrségek felállítása. Január elsejétől kezdve minden törvényhatósági joggal fel-

ruházott város felállítja a maga városi rendőrségét, amely azonban az állami rendőrséggel karöltve fog működni. Hogy a hatásköre miben fog állani, azt a gyakorlat mutatja majd meg. Egyelőre biztos, hogy Temesvárott január elsejétől kezdve két rendőrség fog működni. Az új rendőrség megszervezése már

a legközelebbi napokban

megkezdődik és az egyes állásokra nyilvános pályázatot kell kiírni. A fizetés azonos lesz a többi városi tisztviselők fizetésével.

— Ami a politikai helyzetet illeti, az teljesen változatlan, minden kombinációtól menten a leghatározottabban kijelenthetem, hogy a liberális kormány addig marad a helyén, amíg parlamenti programját el nem intézte. Annyi tény, hogy a községi választások

bizonytalan időre

elhalasztódtak, de bizonyos, hogy azokat a megfelelő időben még a liberális kormány fogja megcsinálni.

— Az általános választásokról még most korai beszélni, de valószínű, hogy azokat is a jelenlegi kormány fogja vezetni. Meglehet, hogy egy másik kormány, mondjuk egy liberális-Averescu alakulat, vagy ha jobban tetszik, egy Averescu-liberális kormány. Erősen állunk.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:35, Párisban 11:80

Temesvári magánforgalom december 4-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 220, angol font 1070, francia frank 8:41, svájci frank 42:60, lira 8:95, sokol 6:55, dinár 3:94, magyar korona 3:22, osztrák, silling 31:20.

Bartha Miklós

Irta: Csasznek Nándor dr.

Amidőn a magyar a szabadság és elnyomatás nehéz hullámverései közepette vérevel áldozott a haladás eszméinek, e nagy idők hajnalán született e hajlíthatatlan székelly nemes, — hetvennyolc évvel ezelőtt.

Bartha Miklós, Erdélyből a bérces Rugonfalva egyik kedves udvarházából indult szakadatlan küzdelemmel telt közéleti útjára; szívében keményre edzett, de tiszta fényű acélos jellemet vitt magával. Azt a magas ivelésű eszmét, hogy nemzetét szolgálja, élete céljához kötötte s verejtékes törettel követte, mint ahogy a kaptatón és szakadékos hegyoldalon az éles gránitköves erdélyi utakat rója a székelly.

Írói tolla, melyet istenadta tehetséggel forgatott, úgy bevilágított a magyarság eszmévilágába, mint az el nem hajló, egyenesen futó napsugár. Talentumát növelte egyszerű, de éles kritikája, alapos tudása s így állításainak igazsága kerlelhetetlen egyenes rendet vágott a felkoppott közügy gondolatmenetében.

Stílusa eredeti, tömör és mégis könnyed, mesteri képekkel és hasonlatokkal átszőve s olyannyira egyéni, hogy Bartha írásmódját lehet utánozni, de úgy írni mint ő, nem lehet. Meglepően fordulatos írásmódra gyakran frappáns rövidséggel a legtermészetesebb konkluzió hatását váltja ki. Gondolatmenete lépésről lépésre közeledni látszik a felállított igazság eredményéhez, amikor a jól elhelyezett hasonlat egyszerre tárja fel az állítás valódiságát.

Vezércikkei pörölycapásként sujtottak a közélet szereplőire, ha azok tudás vagy meggyőződés híján vállaltak szerepet. Ha országos jelentőségű ügyek kerültek napirendre, az ő tolla rendszerint hozzá szólt s bár a dicséret elmaradt, — mert úgy vélte, az alkotás dicséri alkotóját, — a hibákat éles vésővel faragta ki.

A magyarság kitűnő írói között az elsők között van, a szellemi kincsek tárházában a csillogó szépnek, az értékes erénynek, tudásnak és faji öserőnek strukturáját az ő írása kiegészíti és jellegzetesíti. Munkái soha nem lesznek és ne is legyenek előregedő foliások, azokat a por soha be ne lepje, hanem maradjanak meg a magyarság jövőnd fejlődésének bő forrásai, mert amíg a magyarság azokból merít, addig nem kell féltetni a faj erényeinek dekadenciáját, elparlagiasodását, önértetének, hitének és eszméinek kihalását.

Ha ő ma élne, úgy a meggyőzős tökéletes érveivel megirná és megmutatná a határozott irányt, merre haladnunk kell. Megirná, hogy a sikertelenség csak a gyöngéknél okoz fásultságot, a balsors csak a jellemtelent viszi ingatag utakra s a megaláztatás csak a tudatlant teszi gyűlölködővé. Kitzné az egyetlen és tartalmas célt: dolgozni kulturánk megmentése érdekében, nem pedig paktum, taktika vagy végnélküli politizálás között engedni, mert „ex nihilo fit nihil

Riasztó hírek

a görög király állítólagos temesvári autóbalesetéről

Temesvár, december 4.

Tegnap délután riasztó hírek terjedtek el Temesvárott, hogy György görög királyt, aki résztvett a Vadász-erdőben rendezett udvari vadászatokon, súlyos automobil baleset érte. A hírek szerencsére valótlannak bizonyultak. A tény csak annyi, hogy Ferdinánd király öfelsége gépkecsijának sofförje, Jonescu György, a vadászterdei vasuti átjárón éppen akkor akart áthajtani, mikor a sorompót a közeledő bukaresti gyorsvonat előtt leengedték. Jonescu már nem fékezhetette le a kocsit és nekijajtott a sorompónak.

A sorompó rudja eltörte az autó ablakait, amelyek szilánkjai súlyosan megsebesítették a soffört. A balesetről értesítették a mentőket, akik első segélyben részesítették Jonescut, majd beszállították a Bega-szanatóriumba, ahol sebeit bekötötték és kivitték az udvari vonatra. A gépkocsin a sofförön kívül senki sem ült.

Éjjeli ülések

lesznek ezentúl a parlamentben

Bukarest, december 4.

A kamara tegnap délután ülést tartott. Interpellációs nap lévén mindkét részről feltűnően nagy számban jelentek meg a képviselők.

Conciatu János Oravicamegye létesítését kéri a Bánságban. Joani-tescu a CFR új költségvetés-tervezetének benyújtását követeli és az ellenzék élénk helyeslése közepette interpellációt jelent be a parlament illetékessége ügyében, amely az alkotmány értelmében tulajdonképpen már megszűnt.

Madgearu volt a következő felszólaló. Kijelentette, hogy igaztalanul vádolták meg rágalommal a hírhedt Galantzi-ügyben emelt vádjai miatt, amelyeket Georgiu pénzügyi államtitkár ellen intézett. A pénzügyi kormány részéről illegitim volt a kivételi illetékek fizetését fedeztetlen csek formájában megengedni, amiből kifolyólag az államot harminc millió lei erejéig megkárosították. A pénzügyi államtitkár önállóan dolgozott, ami egymaga is kimeríti a csalás ismérveit.

Bratianu Vintila irónikusan bocsánatot kér, ha nem sikerülne neki Madgearu nagyságát kellőképpen leszállítani. Intézkedett arra vonatkozólag, hogy minden ekszportőr a hitelezett vámilletékeket fizesse ki.

A pénzügyminiszter beszédét Madgearu többször félbeszakította, majd élénk vita keletkezett, amely egyre hevesebb hangon folytatódott és végül is tumultus keletkezett a házban.

Bratianu Vintila az ellenzék felé fordulva ezeket mondja: Mért íélnék, ha én mondom valamit?

A tegnapi naptól kezdve a kamara naponta két ülést tart, az egyiket délután, amikor a költségvetést tárgyalják, a másikat pedig este, amikor a magánoktatási törvényjavaslat van napirenden.

A KISEBBSÉGEK NYUGTALANOK. Bukarestből jelentik: A Dimineata értesülése szerint Duc a külügyminiszter, Anghelescu és Tatarescu miniszterek között újabb megbeszélés lesz a magánoktatási törvényjavaslaton eszközözendő módosítások pontos megállapítása végett. A lap szerint a kisebbségek nyugtalanok az újabb tanácskozás miatt és attól tartanak, hogy Anghelescu a megígért engedményeket vissza fogja vonni.

Kérje mindenütt a legkiválóbb

borotva pengét. Vezérképviselő és nagy leserkat: Henry Margulius, Bucuresti, Str. Smardan 4.

Kedvező megállapodás létesült

az amerikai román adósságok ügyében

Bukarest, december 4.

A román-amerikai egyezmény, amelyet a két állam képviselői kedden este irtak alá, végleg rendezi Romániának Amerikában fennálló tartozásait. Az adósságok összege az aláírás pillanatában a kamatokkal együtt negyvenöt millió dollár. Az amerikai kormány tehát jelentékeny engedményeket adott, amit kizárólag Titulescu tárgyalásainak tulajdoníthatunk.

Az adósságok fizetési feltétele a következő: Az első tíz évben a kamatok az amortizációval

együtt 3 százalékot tesznek ki, a következő években pedig 3-5 százalékot. Az első évben, 1926-ban, fizetendő annuitás tehát csak 200.000 dollár lesz, ami 0-24 százalékos kamatnak felel meg. Az 1927-től 1932-ig terjedő időben az annuitás évente 100.000 dollárral emelkedik és 1933-ban 1.000.000 dollárt fog elérni. Az évi részletek 1940-ben érik el a maximumot és azontul állandóak maradnak.

Coolidge elnök a megállapodásokat elfogadta.

Nincsen erkölcsi alapja

annak a mozgalomnak, amely gyűlölködést szit

Kolozsvár, december 4.

Ugron István, a Magyar Párt elnöke, tegnap fogadta az egyik bukaresti napilap munkatársát, akivel az aktuális politikai kérdésekről folytatott eszmecsere.

— Mi a véleménye Cuza professor tevékenységéről? — kérdezte az újságíró.

— Az antiszemita mozgalmat elítélem, egyrészt, mert anakronisztikus, másrészt mert nincsen erkölcsi alapja egy olyan mozgalomnak, amely fajok és felekezetek között gyűlölködést idéz elő. Különösen nincsen alapja ennek a mozgalomnak a háború után. Éppen ellenkező közéleti tevékenységre van szükség, nem szétválasztani, hanem összefogni kell a társadalmat. Én nem tartom magamat sem filozofitának, sem antiszemitának, mert a zsidóban nem a fajiságot, hanem az embert keresem és ha erkölcsi felfogása megfelel az enyémnek, akkor már találkoztunk is. Miért ne szoríthatnák kezét és miért ne dolgozhatnák együtt egy olyan emberrel, akinek céljai azonosak az én céljaimmal. Ezért Cuza mozgalmát károsnak ítélem.

Drága sajtóhiba

mely az utazó közönségnek súlyos pénzébe kerül

Temesvár, december 4.

A sajtóhibákon rendszerint mulatni, nevetni szokott a közönség. Alább azonban olyan sajtóhibáról számolunk be, amely nemcsak bosszant, hanem sok vasuti utas károsításával is jár. Minden magyarútnak nélkül leírjuk azt a párbeszédet, amely a józsefvárosi pályaudvaron egy ismert temesvári főmérnök és a jegypénztár kezelője között folyt le. Előljáróban csak annyit mondunk el, hogy az illető főmérnök Nagyváradon keresztül akart Budapestre utazni. Nem szeret éjjelkor felkelni s azért nem veszi igénybe a Kurtieson át haladó gyorsvonatot. Ellenben elutazik Temesvárról reggel félkilenkor, háromkor Nagyváradon van, onnan mindjárt kap csatlakozást a határmenti Biharpüspökibe és este kiszáll Budapestben. Most pedig jöjjön a párbeszéd.

— Kérek egy másodosztályú jegyet Nagyváradra.

— Tessék. Kétszázhatvan lei.

— Bocsánatot kérek, nem kaphatnék mindjárt Biharpüspökiiig jegyet?

— De igen. Ötszáznyolcvan lei.

— Hány kilométer van Temesvártól Nagyváradig?

— Százhetvennyolc.

— És Nagyváradtól Biharpüspökiiig?

Ajándékot

mindenki talál igen olcsón szép tárgyakat Sternbergnél.

Óriási panama

az állami vagonjavító műhelyben

Bukarest, december 4.

A bukaresti vasuti vezérigazgatóság az északi pályaudvar műhelyeiben nagyszabású panamát fedezett fel. Az üzelmeket már évek óta folytatták és abban merültek ki, hogy az északi pályaudvar műhelyeibe szállított és javításra szoruló vagonok és gépek ugyanolyan módon, tehát rossz állapotban kerültek ki a műhelyekből, mint ahogy beutalták őket. Ezzel szemben azonban felvették az értük járó javítási díjakat. Ily módon, nemcsak, hogy rossz kocsik és gépek futottak tovább, hanem az állam sok millióra menő kárt is szenvedett. A vizsgálat széles mederben tovább folyik.

A felekezeti oktatás mellett

foglalnak állást a szocialisták is

Kolozsvár, december 4.

Lucian Sándor dr. kolozsvári ügyvéd, a szociáldemokrata párt egyik ismert tagja, a felekezeti oktatásról a következő nyilatkozatot tette:

— Elvben minden felekezeti oktatást helytelennek tartunk, de mert tisztában vagyunk azokkal a speciális viszonyokkal, amelyek az Erdélyben lakó kisebbségekre nézve különleges helyzetet teremtenek, kénytelenek vagyunk a felekezeti oktatásra vonatkozó álláspontunkat felfüggeszteni mindaddig, amíg az államhatalom tényleg nem nyújt kellő garanciát arra, hogy a nemzeti kisebbségek kulturális szükségleteiket az állami elemi iskola első osztályától az egyetemig saját anyanyelvükön elégíthessék ki. Addig az időpontig a felekezeti oktatással szemben nem tudunk, de nem is akarunk ellenvetést tenni.

Az orsovai sikkasztó

Bukarestben a rendőrség kezére került

Temesvár, december 4.

Megírtuk annak idején Beck György orsovai tisztviselő esetét, aki az orsovai Hitelszövetkezet nevére hamisított hitellelvetél a Temesvári Első Takarékpénztárnál kétszáznyolcvanezer leit vett föl és megszökött. Beck, aki hosszabb idő óta hivatalnok volt az orsovai Hitelszövetkezetnek, többször jött Temesvárra pénzt fölvenni. Éppen ezért a legutóbbi esetben sem gyanakodtak, bár feltűnt, hogy a hitellelvet most sokkal magasabb összegre szól, mint máskor. Hogy a hitellelvet hamisított volt, csak akkor derült ki, amikor a kifizetésről értesített Hitelszövetkezet levele megérkezett Temesvárra.

Beck György ellen a rendőrség azonnal körözölevelet bocsátott ki. Megállapították, hogy járt Aradon és tartózkodott Nagyváradon is. Valószínűleg az volt a szándéka, hogy Kurties-nál vagy Biharpüspökinnél átszökjön a határon. Ugyátszik, ez nem sikerült, mert leutazott Bukarestbe.

Ma érkezett meg a bukaresti rendőrség értesítése, hogy Beck Györgyöt, aki a fővárosban Schmidt György néven bujkált, felismerték és letartóztatták. Az értesítés nem szól arról, hogy Becknél, akit egyébiránt Temesvárra hoznak, a fufanggal kicsalt pénzből még mennyi van meg.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletében található minden dimenziójú köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér

és Hunyadi-utca sarok

128

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Félelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az é-
királyságban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Félelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Salamoni ítélet

Az alábbi eset Olaszországban tör-
tént. A bíróság előtt egy férj állt,
akit a felesége panaszolt be a törvény
előtt, mert elhagyta családját és egy
másik nővel lépett közös háztartásba.
Mivel a bíróság megállapította a férj
személyazonosságát, váratlanul a kö-
vetkező kérdést intézte hozzá:

— Van önnek pénztárcája?

A kikapós férj gyanútlanul felelt,
hogy: igen.

— Jól van — mondta a bíróság —
tegye ide az asztalra.

A bepanaszolt férj letette a bírósá-
g asztalára a tárcát.

— Nos — kérdezte a bíróság — mennyi
pénze van ebben a tárcában?

— Ötszáz ezer lira — felelt a férj.

— Helyes, ezt a pénzt azonnal adja
át a feleségének! — hangzott a szigorú
bírói szó és a férj nem mert ellent-
mondani, hanem — bár nem valami
fürgő mozdulattal — átadta a pénzt a
feleségének. Az asszony ajólótti örö-
mében, hogy ilyen gyorsan és jól in-
tézik a bíróság dolgot, hálás köszönet-
tel eltávozott, mire a bíróság a következő
szavakkal fejezte be ezt a rapid tár-
gyalást:

— Most pedig, ha kedve tartja, me-
het a barátjéhez, de én azt hiszem,
okosabb volna, ha ezután az assz-
zonyhoz térne vissza, mivel nála van
a pénz.

— A király visszautazott Buka-
restbe. Őfelsége tegnap este hét óra
tiz perckor két napi vadászat után
udvari vonaton a gyárvárosi állomás-
ról visszautazott Bukarestbe. Hivatalos
bucsztatás nem volt.

— A lugosi evangélikus lelkész
beiktatása nagy ünnepek között
ment végbe. Az installációt Giesz
Lajos kerületi dékán végezte. Délben
bankett volt, amelyen az összes elő-
készségek résztvettek.

— A rádió használata Temes-
várott. Hír szerint a temesvári ható-
ságokhoz megérkezett a belügy-
minisztérium rendelete, amely Temes-
vár területén szabaddá tette a rádió
használatát. Ezután mindenki felszerel-
het rádió készüléket, ezt azonban
köteles a katonai hatóságoknak és az
állambiztonsági vezérfelügyelőségnek
bejelenteni. A rádió használati díja
háromszáz lei.

— Bankett a józsefvárosi plé-
bános beiktatása alkalmából. A
józsefvárosi katolikusok — miként
megírtuk — december 8-án ünneplik
meg templomuk százötven éves jubi-
leumát és egyben Metzger
Márton dr. új plébános beiktatását.
Az ünnepeket este a Korona-étte-
remben nagy bankett fejezi be,
amelyre jegyeket a következő helye-
ken lehet kapni: Belvárosban a
misszióépületben, a Gyárvárosban
Schojbert Péternél és Ferschtz Ferenc-
nél, az Erzsébetvárosban Michelsz
Józsefnél s a Józsefvárosban Thomas
Ede, Stachler Ádám, Göbel Károly,
Wiesner Nándor és Wätz József üz-
letében.

* Megkezdődött a nagy karácsonyi
vásár a Bánát legnagyobb áruházában a
Whitehouseban ezéltől Délvidéki.

— Temesvárott letartóztatott
francia kommunista? A Cuvantul
értesülése szerint a temesvári állam-
biztonsági hivatal letartóztatta és
Bukarestbe kísérte Bouillon neve-
zetű francia állampolgárt, akiről
kiderült, hogy az orosz szovjetek
kiküldötté volt a tatarbunári per
tárgyalására. Kihallgatása alkalmával
beismerte, hogy ily irányu megbiza-
tással jött Romániába. Valószínű, hogy
az állambiztonsági vezérigazgatóság
kiutasítja az országból.

— Öngyilkos lugosi urleány.
Lugosról jelentik, hogy Jurca Má-
ria, Jurca Kornél dr. lugosi ügyvéd
nővére lakásán felakasztotta magát.
Mire tettét észrevették, már halott
volt. Hogy mi az elkeseredett tett
oka, nem lehet tudni.

Szerencséje volt a nőknél

a sikkasztó temesvári postásnak

— Szeretőjével állítólag Amerika felé szökik. —

Temesvár, december 4.

Iliescu Dumitru, a temesvári
postafelügyelőség utalványellenőrzési
osztályának titkárának és Simon
Zefira tisztviselőnőnek ügye még
mindig élénk beszélgetés tárgyát ké-
pezi a temesvári postáskörökben.
Szökésük, melyet furfangosan úgy
csináltak meg, hogy két héten keresz-
tül senkinek eszébe sem jutott őket
keresni, eleinte rejtélyesnek tűnt fel.
Most aztán lassankint kiderül, hogy
a háttérben nagyszabású sikkasztás
lappang.

A posta — miként megírtuk —
megtette az ügyészségnek a feljelentést,
amely megkezdte a nyomozást. Eddig
már sikerült megállapítani, hogy
Iliescu harmincezer leit vett fel el-
nem számolt postautalványok alapján
apróbb összegekben illetéktelenül. Ez
az összeg sokkal csekélyebb, semhogy
fel lehetne tételezni, hogy ez volna
az egész, amellyel

a postakincstárt megkárosi-
tották.

Iliescunak sok rosszul címzett, vagy
más okból kézbesítetlen utalvány
ment át a kezén. Könnyen lehetséges,
hogy az ezekre szóló összegeket fel-
vette, vagy valakivel felvettette, az
utalványokat aztán a számadásokhoz
mellékelve irattárba helyeztette. Való-
színűleg megtette azt is, hogy hamis
utalványokat csempészett be az igazi-
ak közé s az ezekre szóló összegek
is az ő zsebébe vándoroltak.

Simon Zefira Temesvárról való el-
utazása előtt a hivatalban azt mondta,
hogy Bukarestbe megy vizsgát tenni.
Azóta már megállapították, hogy
vizsgára nem kapott meghívót, ellen-
ben tényleg

járt Bukarestben,

Most abban az irányban folyik a nyo-
mozás, hogy hamis utalványok alap-
ján nem vett-e föl pénzeket a buka-
resti postán. Azt már sikerült megál-
lapítani, hogy abban az időben szá-
mos magas összegről szóló utalványt
fizettek ki Bukarestben, nem tudták

azonban még kideríteni, hogy ezek
közül melyik volt igazi és melyik
hamis.

A posta most az utalványellenőrzési
osztályban évekre visszamenőleg foly-
tatja a számadások felülvizsgálását,
mert valószínű, hogy Iliescu hosszabb
idő óta folytatta üzemeit. Ez a vizs-
gálat nagy apparátussal folyik és

súlyos százezrekbe

fog az államnak kerülni s még így sem
bizonyos, hogy valamennyi vissza-
élésre rájönnek.

A két szökevényről érdekes részletek
derültek ki a vizsgálat folyamán.
Iliescu, aki a román nyelven kívül
nem tudott más nyelven beszélni,
jelentéktelen külsejű vézna ember. És
a nők körül mégis nagy szerencséje
volt. Mikor Simon Zefira Temesvárra
került, érdeklődése hirtelen a huszon-
három esztendő, gyönyörű leány felé
fordult.

Simon Zefira egyik határmenti köz-
ségből való, ahol számos szerb is la-
kik. Ez a magyarázata, hogy magyar-
létére a keresztségben a szerb hang-
zása Zefira nevet kapta. Nem érde-
telen az sem, hogy amikor Iliescunak
megismerkedett, ketten a hivatalos
órákon kívül román fordításokat és
leírásokat vállaltak különböző cégek-
től kis fizetésért. Ezt a vizsgálat vé-
leménye szerint valószínűleg azért tet-
ték, hogy feljebbvalóikat életmódjuk
felől félrevezessék s azok azt higgyék,
hogy nagy

szegénységben élnek.

Az tény, hogy szökésük után Ma-
gyarországra mentek. Lehet, hogy
utlevél nélkül szöktek át Valkány
mellett a határon, ahol Simon Zefira
minden zeget-zugot jól ismer. De nem
lehetetlen, sőt valószínűbb az, hogy
hamis utlevéllel Kurticsón keresztül
utaztak el. Iliescu nem tud egy szót
sem magyarul s így Magyarországon
nem is boldogulhatna. Csak azt lehet
feltételezni, hogy az előre megszerzett
hamis utlevél és jó sok sikkasztott
pénzzel Amerika felé vették utjukat.

A NÉMET KORMÁNY LEMOND

Berlinből jelentik: A birodalmi
kormány ma beadja lemondását.
A kormányválság elintézése után
Stresemann Párisba utazik, ahol
Brianddal tanácskozni fog. Meg-
tárgyalják Németország kereske-
delmi léghajózását és a repülő-
járatokat érintő kérdéseket, to-
vábbá Németországnak a Nép-
szövetségbe való belépését,

— Trafikos bódé a rendőr-
prefektúra udvarán című közlemé-
nyünkkel kapcsolatosan Giurgiu
Máte annak megírását kéri, hogy
egyes lapokkal ellentétben — melyek
az esetet szintén megírták — neki
igénis van bódéengedélye és trafik-
árusítási jogosítványa s nem ezek
hiánya miatt távolították el a színház
elől bódéját.

Nem kell a demagógia a nem-
zeti pártban. Bukarestből jelentik:
Az Univerul amelynek igazgatója
Stelian Popescu, a nemzeti párt
végrehajtó bizottságának tagja, közli,
hogy a nemzeti párt és a parasztpárt
között lefolyt tárgyalások teljesen
negatív eredménnyel végződtek. A
lap szerint a nemzeti párt vezetői
a leghatározottabban visszautasították
azoknak az ajánlatát, akik a demagóg
politikához a veszedelmes irányt meg-
adták. Az Univerul biztosítja a nem-
zeti párt vezetését, hogy ezzel a
lépéssel csak növelte bizalmát hivei-
ben, az öntudatos polgárságban.

* Eljegyzés. Kertész Eulália hivatalnoknő
és Drágó Kázmér ügyvéd, mindketten Fa
Mihály Mária melletti hentesboltjában szokták
vacsorájukat venni, ezen a réven megismer-
kedtek, megszerették egymást és ma tartották
eljegyzésüket.

— A temetőbe ment meghalni.
A józsefvárosi temetőben megfagyva
találtak egy félig meztelen embert.
Azonnal értesítették a józsefvárosi
rendőrséget, ahonnan Batin rendőr-
főnök és Pinte a Vazul dr. rendőr-
orvos mentek a helyszínére. Meg-
állapították, hogy az illető Káti
Mihály harmincnyéves csavargó.
Már hónapok óta csatangolt munka
nélkül, az ing is leszakadt testéről, a
józsefvárosi temetőben huzódott meg
éjszakára, ahol most utólérte a halál.

* Eddie Wood's eredeti amerikai jazz-bänd
zenekar a mai naptól a Lloyd Tavernában
játszik, francia saxophon művész, aki nyolc
különböző hangszerezen zenél, azonkívül Banje
és a többi eredeti jazz hangszerek. Alexander
& Evelyné s a kiváló bécsi mondain tánc-
művész-pár. Páris, Wien és berlini sikereik
után egy hónapi vendég szereplésre sikerült
megnyerni és hisszük, hogy rövidesen Timi-
șoara dédelgetett kedvencéi lesznek. Vasárnap
délután, mint rendezen, műsoros tea-délután.

— Tífuszjárvány egy szanató-
riumban. Budapestről jelentik: Az
Esti Kurir írja, hogy a Vas-utcai Pa-
jor-szanatóriumban a személyzet közül
nyolcan tífuszban megbetegedtek és
ketten meghaltak. November elején
történtek a megbetegedések, amelye-
ket a legnagyobb titokban tartottak.
A hivatalos vizsgálat valószínűvé
teszi, hogy a személyzet közül hur-
colta be valaki a betegséget.

* Tudod-e, hogy a szép doktorné a Józsi
mivel hódította meg? Azzal a szürke elegáns
ruhával, amelyet Ardelean III., Str. Moșilor
(Rákóczy-utca) ő készítet neki.

* A Pátria-kabaré műsora naponként
nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes
szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc-
és magánzámok szórakoztatják a közönséget.
Előadás után bar-tábarin.

MOZI

Belvárosi mozi: december 4. és 5.

Gyárvárosi mozi: december 6. és 7.

Mehalai mozi: december 8.

**Miért boldogtalanok egyes házasságok, dacára
annak, hogy a házastársak szeretik egymást!**

**Mi történik akkor, ha a férfiak üzleti szem-
pontból elhanyagolják feleségeiket?**

A választ megadja ezen hírneves amerikai film: **ELHANYAGOLT ASSZONYOK** vagy **A HÁZASSÁGTÖRÉS KÜSZÖBÉN**

Szenzációs megrendítő dráma a modern életből 7 felvonásban. A főszerepben a híres és szép amerikai művésznő:

Corinne Griffith és híres partnerei: **Milton Sillis** és **Ion Telbgen**.

JÖN!

A nagy film:

Blood kapitány

JÖN!

Tűz fenyegetett egy temesvári hordógyárat. Tegnap tűz ütött ki a Fröbl-utca 6 szám alatti házban, ahol az Appeltauer hordógyárnak a műhelyei vannak elhelyezve. A tűz a mosókonyhában keletkezett és rohamosan terjedt. A jozsefvárosi tűzoltóság Bistea Leo városi tűzoltó főparancsnok vezetésével azonnal a helyszínen termett és sikerült a tüzet lokalizálni, úgyhogy megmentették a hordógyárat a pusztulástól.

Megfagyott egy részeg ember. A gyárvárosi Kis-téren megfagyott állapotban holtan találták Gürtler Herman hatvankét esztendő foglalkozás nélküli egyént. Valószínűleg szokása szerint valamely közeli kocsmában részegre itta magát, az utcán elesett és ott érte a halál.

A piaci konkurrensok. Albertus Mihály és Dimitru Athanasz piaci gyümölcsárusok, akiknek a Kossuth-téren szomszédos helyük van, összeférhetetlen konkurrensok és gyakran civakodnak. Legutóbb össze is verekedtek, amiért most a rendőrbíróság közbotrány okozásáért mindkettőjüket háromszáz-háromszáz lei pénzbüntetésre ítélte.

Nyilttér

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

December 1-én éjjel 5 óra felé ismeretlen egyének, jókedvükben a Baront és mellette levő élelmiszerüzlet ablakait akarva vagy véletlenül betörték. Miután rosszakaratú vagy tudatlan emberek a „Radulescu” nevet ezen incidenssel kapcsolatban forgalomba hozták, alulirott ügyvédek nevünk és ügyvédi reputációnk megvédése céljából kénytelenek vagyunk a következő kijelentést a közönség tudomására hozni:

Alulirottak mint házasság emberek nem szoktunk semmiféle muris dolgokban résztvenni annál kevésbé nem foglalkozunk idegen ingók rongálásával sem. Aki a „Radulescu nevet” ezen incidenssel kapcsolatban említi, az vagy közönséges rágalmozó vagy beszámíthatatlan és öntudatlan. Egyébként alulirottak a hamis hirdató kiderítése céljából megtettük a szükséges lépéseket.

Dr. Victor és Octavian Radulescu ügyvédek.

„ATLANTA”
TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

TIMISOARA
TELEFON: 19-66

NAGYAKARITÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEKPELLEL,** **PARKEJTASUROLÁST,** **BEERESZTÉST ES FENYESITÉST** elektromos **PARKEJTA-GEPPEL** teljesít a

ROYAL VACUUM CLEANER
IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca)
Telefon 21-10 198

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Hámorv cégnél

Telefon 9-64.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában, **TIMISOARA-BELVÁROS,** Szentgyörgy-tér 4

Ujabb konferencia. Londonból jelentik: Luther, Chamberlain, Stresemann, Briand és Vandervelde a londoni tanácskozásán elhatározták, hogy jövő év február havában újabb konferenciát tartanak Párisban, amikor is a függőben maradt rajnai kérdéseket fogják elintézni.

Szilveszterkor a Lloyd Tavernába megyünk.

Csőbörből vödörbe. Madridból jelentik: A spanyol diktatura végleg megbukott. Az új kormány elnöke ismét Primo de Rivera lett, helyettes elnök Martinez Anuido. Az új kormányelnök kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a király javasolta a katonai diktatura felcserélését a polgári diktaturával, amely jobban van megszervezve, de éppen olyan szigorú lesz.

Baleset. Szurdu Milán tizenhét éves munkás a Krausz-féle börgyárban munka közben elesett s kezével az egyik gépbe került, amely két ujját levágta. A mentők kórházba szállították.

«Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a **FARMODONT** fogkrém és szájviz. Kívánatra miniat és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmacon» gyógyszerungykereskedés és laboratórium, Timisoara.»

A francia pénzügyi javaslatokat elfogadták. Párisból jelentik: A kamrában tegnap 257 szavazattal 229 ellenében egészében elfogadták a pénzügyi tervekről szóló javaslatot. A kamara ülésén Briand a locarnói egyezményrel kapcsolatban gyújtó hatású beszédet mondott, amelyet nemcsak a jobboldali pártok kísérték helyesléssel hanem a bal, sőt a szélsőbaloldali zajos tetszésnyilvánításával is találkozott. Briand tegnapi beszédével megerősítette a kormány állását.

A Lloyd-soron

egy kirakat azonnal bérbeadandó. 382
Cím a kiadóban.

Kereskedelmi iskolai érettségizett

két gyakornok azonnali belépésre részvénytársasághoz helyben kerestetik. Cím a kiadóban. 381

la aprított tűzifa la porosz szén

Telefon 41 **CSASZNEK**

A cseh kormány válságos helyzete. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung arról értesül Prágából, hogy a cseh kommunisták, akik a legutóbbi választásokon felütően előretörték, a kommunista állam kikiáltását követelik. A kormánnyal semmiféle tárgyalásokba nem bocsátkoznak. A cseh többségi pártokból alakítandó kormány ezért az ellenzék és a kommunisták malomköve közé kerül és helyzete tartóhatatlan.

Színház

Színházi műsor:

Péntek: Hármacsán
Szombat délután ötök: Feleségem babája
Szombat este nyolckor: Hármacsán
Vasárnap délután félháromkor: Dolly
Vasárnap délután hatkor: Frasuquita
Vasárnap este negyedtíz: Masa pénzt keres (bemutató előadás F. Sugár Teri fellépésével).

A színház iroda hirei. Negyedszer kerül színre ma este a Hármacsán operett, amelynek eddigi előadásait telt nézőtér élvezte. Az érdekes operett, amely kiállításával, gyönyörű zenéjével és kedves meséjével vonza a közönséget, a mai előadáson kívül holnap este is színrekerül. Vasárnap este kerül színre az idény legpompásabb prózai ujdonsága, a Masa pénzt keres című vígjáték, amelynek címszerepét F. Sugár Teri játssza. A Masa pénzt keres a vasárnapi bemutaton kívül hétfőn és kedden is színrekerül. — Szücs Laci, aki betegségéből felépült, szombaton délután a Feleségem babája, vasárnap délután a Dolly és a Frasuquita operettekben lép fel ismét.

Aluminium edények

és kannák minden mennyiségben gyári áron alul eladók. 2-3 szobás legmodernebb lakások. Főtérén lévő üzlethelyiség és új családi házak kaphatók. Megbízott a „SIMPLON” ált. kereskedelmi és ingatlanforgalmi iroda. Temesvár-Jozsefváros, Bonnáz-utca 16 sz.

A temesvári iparosok székház avatásával kapcsolatos reprezentatív kiállítás.

A szindikátusi székház avatási ünnepélye és ezzel kapcsolatos reprezentatív kiállítás e hó első felében fog megtartatni. Iparosok, kik e kiállításon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek a szindikátusi irodában I. Jendherceg-utca 20 szám alatt, naponta d. e. 10 és 12 óra, d. u. 3-5 óra között. Jelentkezések f. hó 5-én bezáratnak, későbbi jelentkezések figyelembe nem vehetőek. TELEFON 13-72 372

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

MM

konzervgyár Timisoara
befőttei és
jamei,

melyek minden nagyobb
csemegeüzletben kaphatók

Ha BUKARESTBE megy bevásárolni, keresse fel az ujonnan megnyílt nyakkendőgyárat

FESSLER Bukarest, Strada Baratiei No. 18. I. em.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ocska gépöntést és kommerzöntést vagontelekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Elektromosan hegeszt minden géprészt Friedrich Testvérek elektromos hegesztőosztálya.

Kezdő gép- és gyorsíró állást keres vagy pénztárhoz is menne. Megkereséseket „Törekvő” jellegre a kiadóba kérek.

Jobb házból való fiatal ember **szolgai állást keres.** Címeket a kiadóba kér.

Kiadó 12 méter hosszú, 4 és fél méter széles, padlózott, világos helyiség, esetleg lakásnak a Gyárvárosban. Megkereséseket Magyar-utca 49.

Mélyen leszállított árak mellett, a legsebbe karácsonyi ajándékot csak ANTALÓ CZY-nál szerezheti be. Szent György-tér, Püspöki palota.

Raktárnoki vagy portási állást keresek hosszú bizonyítványokkal, Kurz József magtáros, Bánlak.

Elvállalok takarítást lakásért. Cím a kiadóban.

Házi hentes elvállal olcsó áron 250 lei kilogrammonként vágásokat házban. Cím a kiadóban.

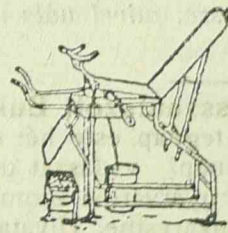
Irodakiszasszony több évi gyakorlattal román, magyar, német nyelvben perferkt, ugyszintén gépirásban is, ügyvédi, esetleg más irodába menne. Levelek a kiadóba „Komoly” jellegre alatt.

Külsőtisztviselő bármilyen bizalmi állást elfogad. Szives megkereséseket „Törekvő” jellegre a kiadóba kér.

Kalapstaffirozónó

és kalapossegéd állandó munkára felvétetik „Vénus”, Jozsefváros, Uri-utca 4a. 377

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, trigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU** Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Értesítem tisztelt vevőimet, hogy **cipőműhelyemet** II., Andrassy-ut 18. sz. alá helyeztem át. Kérem továbbra is szives pártfogásukat. Tisztelettel 187 **Gombos Gyula** cipész

Legnagyobb kész **férfi- és gyermekruha áruház**

KINCS ARTUR
Gyárváros, (Andrassy-ut) Strada 3 August 7. 327

Joan Bálint

férfi divatruház, Timisoara, Str. 3 August 7.

Ajánlja a n. é. közönségnek a Borzalino-Gyukits-Pichler és más gyártmányú dusan felszerelt kalapraktárát, valamint az összes férfi divatcikket szolid és szigoruan szabott árak mellett. 2493

Butor

Saját készítésű háló- és ebédő-butorok különböző színekben és formákban. Elsőrendű munka, jótállás mellett, olcsó áron kapható Siebold Fülöp műbutorasztalosnál, esetleg terv szerinti rendeléseket elvállal. Gyárváros, Távirda-u. 10. Tel. 6-99

Halló! Halló! Halló!
Legjobb Legszebb Legolcsóbb

férfi-, női- és gyermek-cipőket

készít mérték után. Raktáron csak saját készítményű cipőket tart nagy választékban. Javitásokat soron kívül eszközöl. Nem kerül pénzbe a raktár megtekintése.

Ferdinand Popoviciu cipész
Timisoara-Fabrica, Strada 3 Crai No. 21. (Három király-utca).